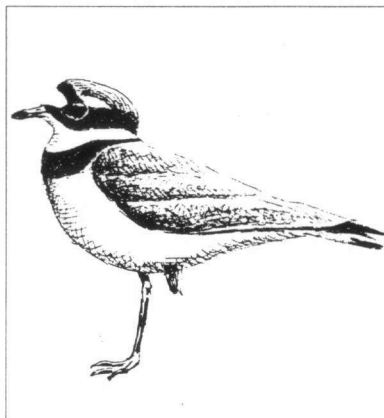

In 1996 werd er opnieuw in de Noordpolder, de Zuidpolder en de Oostermeent door leden van de vogelwerkgroep geteld op de aanwezigheid van vogels. Volgend jaar bestaat dit onderzoek al 25 jaar. In 1996 werden 116 soorten geteld. In totaal werd het recordaantal van 149.052 vogels gezien (of gehoord).

Nico Klippel

Eempoldertellingen in 1996

Qua telresultaten kan van een opmerkelijk jaar worden gesproken. Het aantal soorten daalde van 119 naar 116 (saldo van 16 nieuwe en 19 niet waargenomen soorten), maar het aantal waargenomen exemplaren steeg van 118.208 tot 149.052. Voor zover bekend is dit een record. Opmerkelijk hierbij is dat deze toename voor een groot deel veroorzaakt werd door een spectaculaire stijging bij de wintergasten, zoals de ganzen (alle soorten) maar vooral de smient. Deze steeg van 2285 exemplaren in 1995 naar 15310 exemplaren in 1996 en kwam hiermede op de derde plaats. Vermoedelijk kan dit toegeschreven worden aan het feit dat zo-

Bontbekplevier

wel in de eerste maanden als de laatste maanden van 1996 sprake was van redelijk streng winterweer. In ieder geval was bij bijvoorbeeld de smient duidelijk merkbaar dat waar het

Eemmeer nog volledig dicht met ijs lag, er zeer grote aantallen op de nog open liggende Gooiersgracht afkwamen. Op sommige teldata waren de aantallen even groot als in geheel 1995 waren waargenomen. Of de vorming van het reservaatgebied aan de hoge aantallen ganzen heeft bijgedragen, is nog niet duidelijk maar lijkt wel waarschijnlijk.

Dit is dus ook een goede reden om het reservaatgebied separaat te tellen.

Aangezien het aandeel van de top tien in het totaal van 83,4 procent naar 83,1 procent daalde, kan de forse toename in aantal exemplaren dus niet alleen worden toegeschreven aan

de spectaculaire stijging bij sommige top tieners. Nadere analyse geeft aan, dat bijna over de gehele linie gemiddeld sprake is van een toename van het aantal waargenomen exemplaren.

Top Tien

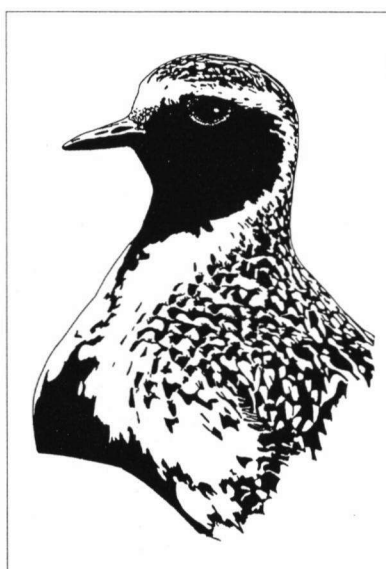
Zoals al eerder aangegeven nam het aandeel van de top tien verder af, waarmee de tendens die zich al een aantal jaren aftekent doorzet. Het verschijnen van de kolgans, maar vooral de brandgans in de top tien is opmerkelijk. Vooral de laatste maakte een opmerkelijke sprong in de ranglijst. Zoals genoemd gaf de smient een opmerkelijke stijging te zien van de negende naar de derde plaats.

Hoewel de grauwe gans slechts één plaatsje opschoof in de ranglijst is de toename in aantal vermeldenswaard. De kleine zwaan gaf binnen de top tien een verdere teruggang te zien met name in het voorkomen in Noord.

Uit de top tien verdwenen de stormmeeuw en de goudplevier. De teruggang bij de stormmeeuw is conform de overige meeuwensoorten. De teruggang in het aantal meeuwen blijkt zich ook dit jaar voort te zetten. Het voorkomen van de goudplevier kent over de jaren gezien zeer grote verschillen, zodat hieraan geen conclusies verbonden mogen worden.

Overige soorten

Belangrijke stijgingen kunnen vermeld worden bij zowel de kraaien, de zwaluwen (vooral ook de oeverzwaluw) en de veldleeuwerik. Bij de laatste moet echter aangetekend worden dat deze toename geheel toegeschreven moet worden aan waarnemingen buiten het broedseizoen. Met name in najaar en winter werden soms grote groepen waargenomen. Analyse van

Goudplevier

Tekening: Michel Klemann

de telresultaten gedurende de maanden april/mei laten helaas een doorgaande daling zien. De ontwikkeling bij een aantal belangrijke "Eempolderssoorten" (tussen haken de cijfers van vorig jaar) was:

- Grutto met 1259 (1449): lichte teruggang.
- Tureluur 361 (352): doorgaande geleidelijke stijging.
- Kemphaan 71 (74): alleen tijdens de trek.
- Wulp 211 (297): verdere geleidelijke daling.
- Gele kwikstaart 75 (141): lijkt erop dat er een niet zo succesvol broedseizoen is geweest.
- Witte kwikstaart 475 (320): iets vaker waargenomen.
- Watersnip 98 (50)

Niet in 1996

De soorten die wel in 1995 werden waargenomen maar niet in 1996 waren in aflopende volgorde van aantal in 1995

Grauwe gors	25
Middelste zaagbek	18
Sijs	5
Roodborsttapuit	4

Bosrietzanger	4
Baardmannetje	3
Zwarte stern	3
Kleine plevier	3
Witgatje	2
Wespendief	2
Krooneend	2
Roerdomp	1
Zwarte zeeëend	1
Kluut	1
Waterral	1
Spotvogel	1
Grasmus	1
Ijsvogel	1
Zwarte roodstaart	1

Nieuw in 1996

Kleine rietgans	370
Zilverplevier	60
Waterpieper	20
Bontbekplevier	14
Barmsijs	8
Oeverloper	6
Boomkruiper	5
Boomklever	2
Beflijster	2
Groenpootruiter	2
Pijlstaart	1
Snor	1
Zwarte zwaan	1
Indische gans	1
Zwarte wouw	1
Ransuil	1

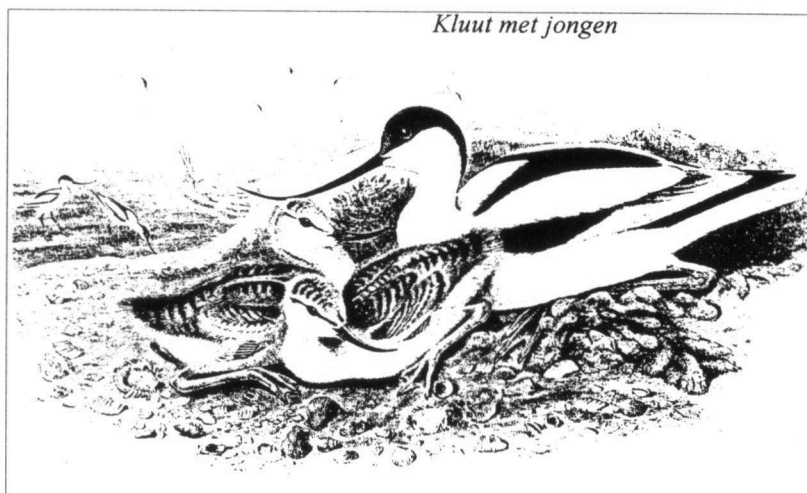
De ransuil op nest waargenomen

Tellers

Hoewel de 100 procent score van 1995 niet werd behaald, is in dit jaar van de 78 tellingen slechts in één geval het telresultaat zoekgeraakt, zodat er van een goede dekking sprake was. De groep tellers onderging dit jaar weer enkele veranderingen. Vijf tellers hielden er mee op en drie nieuwe konden we verwelkomen zodat per 1 januari 1997 de groep uit 33 personen bestond. Bij de vertrekkers betrof het twee personen die vanwege andere drukke activiteiten voor de vogelwerkgroep er mee moesten ophouden, voorwaar

een goede reden. De afsplitsing van het reservaatgebied in Noord als afzonderlijk telgebied blijkt nog problemen te geven. Gezien het belang van het apart volgen van dit gebied zal in 1997 hieraan extra aandacht gegeven moeten worden.

Het jaar 1996 was het vierentwintigste volledige teljaar. Dit betekent dat een aanvang gemaakt wordt met het uitbrengen van het vierde uitgebreide verslag over de jaren 1991 tot en met 1996.

Conclusie

De conclusie die uit de resultaten over 1996 getrokken kan worden, lijkt in lijn met die over 1995. Geen verdere teruggang bij de specifieke weidevogelsoor-

ten en een toename bij de overzomeraars en overwinteraars. Bij de overwinteraars moet wel worden aangetekend, dat de strenge winter in beide jaren

hierbij een rol kan hebben gespeeld.

Het separaat tellen van het reservaatgebied moet echter nog van de grond komen.

Eempoldertellingen 1995/1996

	1995		1996		Noord		Oost		Zuid	
	Totaal Aantal	Nr	Totaal Aantal	Nr						
Spreeuw	30147	1	36358	1	15061	1	7959	1	13338	1
Kievit	29884	2	29005	2	14153	2	3905	3	10947	2
Smient	2285	9	15310	3	9042	3	2742	4	3526	4
Grauwe Gans	5180	5	12450	4	6667	5	5305	2	478	16
Kokmeeuw	14008	3	10777	5	4856	6	1543	5	4378	3
Kolgans	1130	15	9161	6	7349	4	211	17	1601	7
Brandgans	122	38	4892	7	2737	7	105	26	2050	6
Houtduif	2953	8	2891	8	309	24	238	16	2344	5
Kleine Zwaan	5651	4	2690	9	1507	8	40	35	1143	10
Meerkoet	3185	7	2434	10	917	10	280	12	1237	8
Wilde Eend	1918	11	2088	11 *	679	11	401	7	1008	11
Kauw	1049	17	2038	12 *	545	16	268	13	1225	9
Stormmeeuw	3237	6	1673	13 *	621	13	312	9	740	13
Goudplevier	2018	10	1624	14 *	1300	9	298	10	26	44
Zwarte Kraai	1017	18	1527	15 *	547	15	198	19	782	12
Boerenzwaluw	1191	14	1505	16 *	641	12	241	15	623	14
Grutto	1449	13	1259	17 *	525	17	495	8	239	23
Veldleeuwerik	581	23	1258	18 *	566	14	321	8	371	19
Knobbelzwaan	1680	12	1191	19 *	419	19	201	18	571	15
Graspieper	800	21	897	20 *	401	20	288	11	208	25
Totaal	94545		125968		62598		22328		41042	
TOP 10										
Totaal	118208		149052		73386		27417		50129	
Aantal soorten		119		116						

betekenis: bij TOP TIEN van betreffende gebied of periode